

ALAPVETŐ TŰZVÉDELMI ELŐÍRÁSOK ÉS TUDNIVALÓK

Az égés feltételeihez éghető anyag, égést tápláló anyag, továbbá megfelelő hőmérséklet szükséges. Ha ezek a feltételek együttesen jelen vannak, úgy mindig tűzveszély áll fenn.

Annak érdekében, hogy mindenféle tüzesetet elkerüljünk és megelőzzünk, minden dolgozónak /hallgatónak/ kötelessége a tűzrendészeti határozatok, rendszabályok betartása.

A felsorolt veszélyek elkerülése érdekében az alábbiakat kell betartani:

1. Tiltott helyen dohányozni, nyílt lángot használni szigorúan tilos.
Cigarettavéget, gyufaszálat még abban az esetben sem szabad a pirkosárba, lefolyóba dobni, ha azok látszólag már nem égnek.
2. Az Egyetem területén lévő elektromos vezetékeken, elektromos berendezéseken szerelést, karbantartást, javítást, továbbá a biztosítékok kicserélését csakis szakember végezheti el.
Az elektromos biztosítékokat, kapcsolókat tartalmazó szekrények ajtajait zárva kell tartani. A munka befejezésekor az elektromos gépeket, berendezéseket áramtalanítani kell.
A laboratóriumokból legutóljára távozó személy köteles az égőket, egyéb elektromos fogyasztókat kikapcsolni. Ha az elektromos hálózatban bármilyen rendellenességet tapasztalunk, azonnal jelentjük a tűzvédelmi vagy balesetvédelmi felelősnek.
3. A gázégőket szakszerűen és kellő óvatossággal kezeljük. Tilos ezeket felügyelet nélkül működtetni. Távozáskor minden gázcsap elzárandó.
4. Tűzveszélyes anyagokat csak az előírásoknak megfelelő mennyiségben, helyen és edényzetben szabad raktározni.
5. Közcsatorna hálózatba tilos tűzveszélyes folyadékokkal és olyan vegyi anyagokkal szennyezett vizet levezetni, melynek tűz és robbanásveszélyes gőzei és gázai vannak.

TŰZ esetén minden dolgozónak törvényben előírt kötelessége a tűz eloltásában, megfékezésében részt venni. Minden dolgozó köteles a tűzjelzés módját, a jelzőberendezések működését, továbbá a tűzoltókészülékek használatát ismerni. Ennek érdekében, minden olyan esetben, amikor csak kis valószínűsége is felmerül annak, hogy a keletkezett tüzet nem lehet helyileg eloltani, akkor:

1. Azonnal értesíteni kell az Állami Tűzoltóságot /telefon:105/.
Az értesítésnél azt is meg kell adni, hogy milyen jellegű és mértékű a keletkezett tűz.
2. A tűz észrevételekor a helyszínen tartózkodó dolgozók azonnal megkezdik a tűz oltását.
A tűzoltás megkezdésekor a helyiséget áramtalanítani kell. Ha ez nem lehetséges, úgy az oltást csak poroltóval, vagy szénsavoltóval lehet végezni.
3. A tűzoltó felszerelések helyes kezelését minden dolgozónak ismernie kell. A kézi tűzoltó készülékek használatát minden alkalommal jelenteni kell a tűzrendészeti felelősnek.
4. A tűz oltásakor a tűzoltókészüléket a tűz közelében nyitjuk és a tűz középpontja felé irányítjuk. /Az oltás akkor eredményes, ha a tűz fészket oltjuk, nem a lángokat./

5. A tűz oltására több lehetőség is rendelkezésre áll:

5.1. Víz

Oltható vele ruha, papír, fa és némely vegyszer. Tilos azonban oltani vele:

- minden olyan anyagot, amely vízzel reagál /pl. fém nátrium, kálium/,
- olyan tüzet, amelynél tömény sav szerepel /pl. koncentrált kénsav, klórszulfonsav/, általában ahol igen nagy a hőmérséklet, a hő,
- olaj fürdőt,
- elektromos eredetű tüzet,
- nem vezet eredményre sok esetben, amikor a víznél kisebb fajsúlyú anyagot akarunk oltani.

5.2. Homok

Száraz oltóhomokkal mindenféle eredetű tűz oltható.

5.3. Haboltó

Kézi oltó, amely habot áraszt az égő anyagra és ezáltal az égést tápláló levegőt kizárja. Tilos oltani vele elektromos eredetű tüzet, mert ilyenkor a tüzet oltó személy áramütést kaphat.

5.4. Poroltó

Mindenféle tűz oltására alkalmas. Műszerek és precíziós készülékek oltására lehetőleg ne használjuk, mert ezekben kárt tehet.

5.5. Gázoltók

Mindenféle tűz oltására alkalmas. Nagyobb tűz esetén csak gázálarcban használható. Használat után mindenképpen szellőztetni kell.

ROBBANÁSOKra jellemző általában a hirtelen fellépő nagy hő, gázfejlődés és nagy nyomás kialakulása.

1. Kémiai robbanás

Valamely vegyület gyors és heves reakciója következtében nagy mennyiségű gáz és hő fejlődés következik be igen rövid idő alatt. A kémiai robbanást létrehozhatják:

1.1. A robbanóanyagok.

1.2. A legtöbb oldószer gőze levegővel robbanóelegyet alkot. Ilyenkor láng, szikra hatására robbanás következik be. Legveszélyesebb ebből a szempontból azok a gőzök, amelyeknél a robbanási szakasz nagy koncentráció tartományt ölel fel.

1.3. Számos szilárd anyag finom eloszlásban robbanó elegyet alkothat a levegővel és szikra hatására felrobban.

2. Mechanikai robbanás

Laboratóriumban általában akkor következik be mechanikai robbanás, amikor valamely zárt edény falára nagyobb nyomás hat, mint amilyenek az edény fala ellen tud állni.

Szeged, 1989. augusztus 31.